

Světový den ledvin (World Kidney Day)

Mezinárodní federace nadací pro nemoci ledvin (IFKF – International Federation of Kidney Foundation) a Mezinárodní nefrologická společnost (ISN – International Society of Nephrology) vyhlásily letos již potřetí druhý březnový čtvrtek Světovým dnem ledvin (WKD). Letos připadá na 13. března.

Česká republika je jednou z bezmála 70 zemí světa, které se Světového dne ledvin aktivně účastní. Iniciátorem projektu je Česká nefrologická společnost (ČNS) a Česká nadace pro nemoci ledvin.

Záměrem Světového dne ledvin je zvýšit obecné povědomí laické i odborné veřejnosti o funkci ledvin, jejich nemocech, možnostech diagnostiky, prevenci a léčbě. Funkci ledvin symbolizují 3 barvy ve znaku WKD. Barva červená je barvou krve, modrá barva symbolizuje vodu – tedy obrazně velké množství tekutiny, které musí ledviny profiltrovat a barva žlutá je symbolem moče.

Důvod k uspořádání Světového dne ledvin je prostý: přibližně každý desátý dospělý člověk na světě (tj. přes 500 milionů lidí) trpí chronickým onemocněním ledvin, jehož incidence se zvyšuje. Hlavní příčinou je vaskulární onemocnění ledvin a diabetes mellitus, zejména 2. typu, jehož výskyt celosvětově narůstá.

Hlavní nebezpečí chronického snížení funkce ledvin spočívá ve výrazně zvýšeném výskytu kardiovaskulárních (K-V) komplikací. Mortalita z K-V příčin je 10x vyšší než u ostatní populace. S troškou nadsázky můžeme říci, že snížená funkce ledvin je „Okno do stavu tepenného cévního řečiště organismu, tedy stupně generalizovaného aterosklerotického postižení.“

Chronické onemocnění ledvin probíhá velmi často skrytě, asymptomaticky a může vyústit do selhání funkce ledvin s nutností náhrady funkce dialýzou nebo transplantací ledviny.

Celosvětově přežívá díky dialýze nebo transplantaci ledviny více než 1,5 milionu lidí. V České republice je v dialyzačním léčení přes 4 700 pacientů a více než 3 000 nemocných žije s transplantovanou ledvinou (ročně je u nás úspěšně transplantováno přibližně 400 pacientů). Nejdůležitějšími opatřeními, které sníží riziko rozvoje selhání funkce ledvin je docílení adekvátního krevního tlaku, snížení proteinurie a kontrola glykemie a lipidemie.

Léčba chronického selhání ledvin je ekonomicky velmi nákladná. Odhaduje se, že v následujících deseti letech překročí finance na dialýzu a transplantace jeden trilion amerických dolarů.

Hlavní poselství Světového dne ledvin je: „Chronické nemoci ledvin jsou časté, skrytě nebezpečné, avšak léčitelné.“ Detekce je jednoduchá (vyšetření kreatininemie a chemické vyš. moče) a včasná diagnostika může snížit riziko selhání funkce ledvin a zejména jeho kardiovaskulárních komplikací.

MUDr. Soňa Štěpánková

Interní hepatogastroenterologická klinika FN a LF MU Brno

Jihlavská 20, 625 00 Brno

e-mail: sstepankova@fnbrno.cz